

Romantismus

Vznik romantismu

- období od roku 1790 do roku 1840
- ohraničeno dvěma revolucemi:
- Velká francouzská revoluce (1789)
- Revoluce v roce 1848 (Jaro národů)

Německo

- zakladatelé - August Wilhelm Schlegel a Friedrich Schlegel
- společně vydávali časopis Atheneum (1798-1800)
- Friedrich Schlegel - koncepce estetického individualismu (umělecké svobody) - jednota absolutního a ideálního já

A t h e n a e u m.

Eine Zeitschrift

von

August Wilhelm Schlegel

und

Friedrich Schlegel.

Ersten Bandes Erstes Stück.

Berlin, 1798.

bey Friedrich Vieweg dem älteren.

Hlavní znaky romantismu

- důraz na cit a fantazii
- zpochybňování klasických antických vzorů
- protiklad snu a skutečnosti, jedince a společnosti
- obdiv k minulosti a mystice
- vznik nových estetických hodnot
- návrat k duchovnosti

Romantismus – obrat k přírodě

- Námětem romantického umění je příroda volná, často divoká, nespoutaná – je v ní obsaženo tajemství, živá síla, projevuje se v ní bůh
- Nový umělecký slovník pro ztvárnění pocitů – vyjádření pocitů umělce skrze obrazy
- C. D. Friedrich: „Úloha malíře nespočívá ve věrném znázornění vzduchu, vody, skal a stromů. Má vyjadřovat odraz své duše, svých citů.“ Umění je obrazem nitra.“

- Vnímání přírody spojeno s melancholií a smutkem, stesk po přirozenosti a svobodě – promítá se i do uměleckých námětů

Touha romantiků po přímém kontaktu s přírodními živly

- Joseph Mallord William Turner – Sněhová bouře na moři

- **William Wordsworth**

- Následuje myšlenky J. J. Rousseaua - požadavek prostoty a přirozenosti umění
- v jeho básnické tvorbě hraje zásadní roli příroda - příroda nám umožní poznat naše nitro
- příroda funguje jako mravní učitel lidství

Estetické oceňování přírody - turismus

- Výpravy romantiků do přírody
- Pohled do vlastního nitra
- Přiblížení se bohu
- Vliv romantismu na rozvoj turismu
- Počátek výprav za krásami přírody

Estetika fragmentu – obliba zřícenin

Romantismus v kontextu filozofie

Nature is visible Spirit;
Spirit is invisible Nature.

Friedrich Wilhelm Joseph Schelling

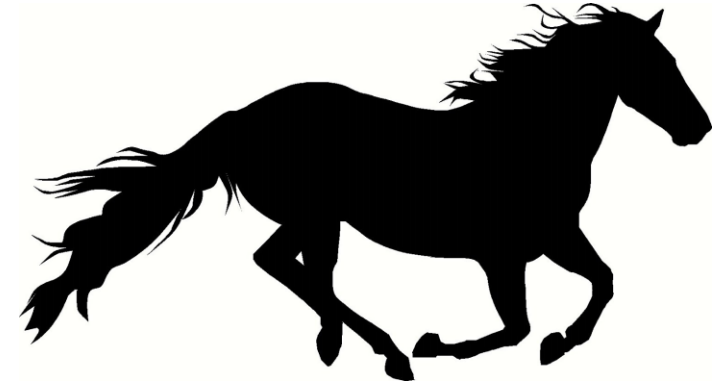
“ quatzfancy

Friedrich Wilhelm Joseph Schelling

- hlavním tématem jeho filosofie vztah ducha a přírody
- hlavní podstatou přírody je prasíla – spojuje v sobě mrtvou hmotu i živoucího ducha
- příroda a duch vždy existuje jako jeden celek
- umění je oblast v níž se nevědomé a vědomé působení přírody zjevuje v naprostém souladu

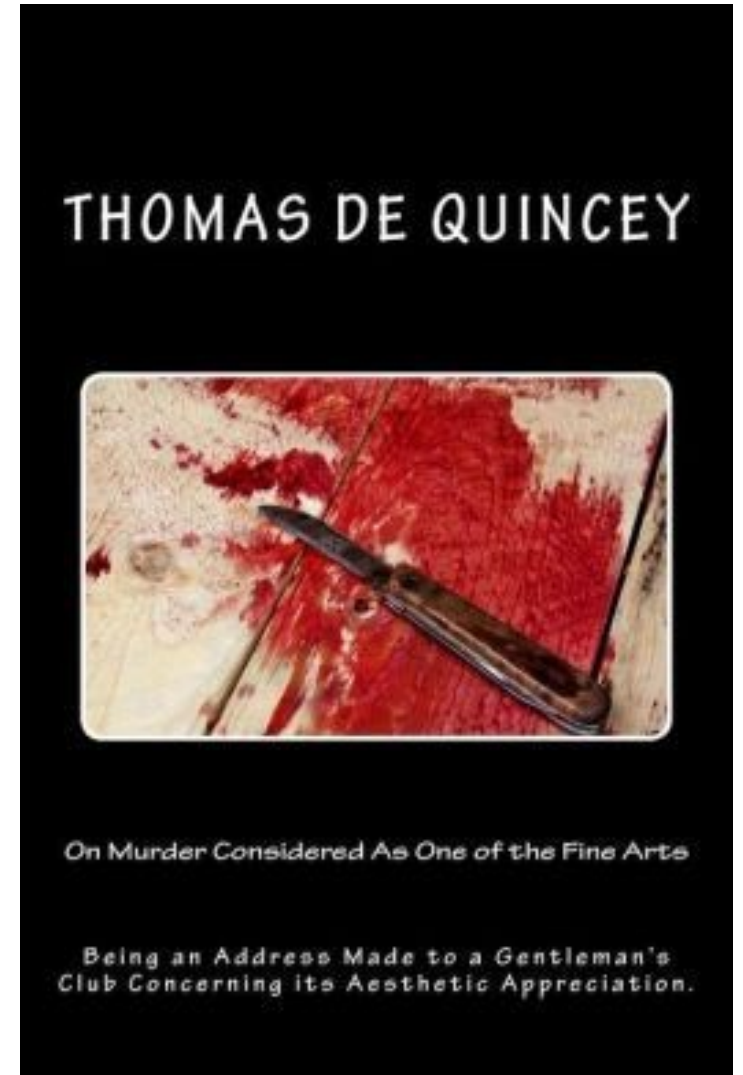
Friedrich Schiller

- příroda je krásná, když objekty v ní vnímáme jako svobodné
- Schillerova koncepce hry - umění je hrou, neboť teprve ve hře se člověk stane svobodným
- O naivním a sentimentálním básnictví rozlišení dvou typů básníků:
 - 1. Naivní - spontánní, přirozený, pronikavý pohled
 - 2. Sentimentální - reflexivní, subjektivní

Thomas de Quincey

- dílo - Vražda jako krásné umění (1827)
- Pracuje zde s ironií a nadsázkou
- „Co se týče starých bab a davu čtenářů novin, ti jsou spokojeni s lecčím, jen když je to dosti krvavé. Ale mysl jemnocitná vyžaduje trochu více.“

Dandismus

- vznikl v Anglii, kde se rozšířil kolem roku 1810
- dandy - městský švihák, individualista
- estetizace všech aspektů každodenního života (odívání, životní styl)
- těší ho vzbuzovat úžas, sám se ale ničemu nediví

- Joris Karl Huysmans - Román Naruby – do absurda dovedená estetizace každého aspektu života – hl. hrdina vybuduje umělý svět, v němž žije

